

011 ISSN

Osnova za oblikovanje bibliografskih zapisa za kontinuirane izvore jeste baza podataka ISSN koja je online dostupna preko sistema uzajamne katalogizacije. Prenos zapisa iz baze podataka ISSN (format ISSN) u uzajamnu bazu podataka (format COMARC/B), automatizovan je, a odvija se preko ISSN-a.

Potpolja & ponovljivost

POLJE/POTPOLJE			PONOVLJIV OST
011		ISSN	nr
	a	<i>ISSN za članak*</i>	nr
	c	<i>Interni broj kontinuiranog izvora*</i>	nr
	d	<i>Uslovi nabavke i/ili cena</i>	r
	e	<i>Važeći ISSN*</i>	nr
	f	<i>Neverifikovani ISSN*</i>	nr
	l	<i>ISSN-L*</i>	nr
	m	<i>Poništeni ISSN-L*</i>	r
	s	<i>ISSN kod članka u seriji s podserijom ili u prilogu*</i>	nr
	y	<i>Poništeni ISSN</i>	r
	z	<i>Pogrešni ISSN</i>	r

Indikatori

INDIKATOR	VREDNOST	ZNAČENJE
1		<i>Nivo značenja</i>
	□	<i>Nema podatka</i>
	0	<i>Kontinuirani izvor međunarodnog ili nacionalnog značaja</i>
	1	<i>Kontinuirani izvor lokalnog ili kratkotrajnog značaja</i>
2	-	-

OPIS POTPOLJA

011a ISSN za članak*

Podatak se unosi samo za članke koji su vezani za serijsku publikaciju čiji je ISSN (ili privremeni broj, ili broj COBIB), unet u to potpolje.

011c Interni broj kontinuiranog izvora*

U ovo potpolje unose se broj COBIB i PRIVREMENI broj kontinuiranog izvora (vidi primere 7, 8).

011d Uslovi nabavke i/ili cena

Cena jedinice i bilo koja napomena o njenoj raspoloživosti (vidi primere: 3, 4, 6).

011e Važeći ISSN*

Pravilno upotrebljen ISSN, uključujući crticu između četvrtog i petog broja.

Kod stranih kontinuiranih izvora ISSN je važeći samo onda kada u bazi podataka ISSN postoji zapis s tim brojem. Kod domaćih kontinuiranih izvora, međutim, ISSN je važeći kada je zapis u uzajamnoj bazi podataka redigovao nacionalni centar za ISSN.

Pošto je potpolje 011a namenjeno unosu zapisa za članke, ISSN kontinuiranog izvora unosi se u potpolje 011e.

Da bismo izbegli oblikovanje dupliranih zapisa u uzajamnoj bazi podataka, u program je uključena kontrola jednoznačnosti identifikacionih brojeva (ISSN, neverifikovani ISSN, broj COBIB, privremeni broj; izraz za pretraživanje: Select SP=011e OR SP=011f OR SP=011c OR SF=011e OR SF=011f OR SF=011c). Unos podatka je obavezan, i to u potpolje 011e ili 011f ili 011c.

011f Neverifikovani ISSN*

Neverifikovani ISSN beleži se samo kod stranih kontinuiranih izvora, u slučaju kada kontinuirani izvor ima odštampani ISSN, a zapis za njega ne postoji u bazi podataka ISSN.

Na osnovu fotokopija naslovnih i drugih relevantnih strana, nacionalni centar za ISSN obezbeđuje verifikaciju takvih ISSN-ova preko međunarodnog centra u Parizu. Ako neka od biblioteka u sistemu COBISS publikaciju obrađuje analitički, takvoj publikaciji takođe dodeljuje privremeni broj.

Po obavljenoj verifikaciji, nacionalni centar unosi ISSN u potpolje 011e i briše potpolje 011f. Ako publikacija ima privremeni broj, on će u potpolju 011c ostati i posle verifikacije ISSN-a (vidi primer 8).

011i ISSN-L*

ISSN koji dodeljuje ISSN mreža za povezivanje kontinuiranih izvora koji su na različitim medijima (vidi primere 10, 11).

011m Poništeni ISSN-L*

ISSN-L koji je pogrešno dodeljen kontinuiranom izvoru (vidi primer 12).

011s ISSN kod članka u seriji s podserijom ili u prilogu*

Podatak unosimo samo kod članaka iz serijske publikacije koja je serija s podserijama ili prilog druge serijske publikacije. Obe serijske publikacije imaju svoj ISSN, privremeni broj ili broj COBIB.

Po pravilu, članak vezujemo primarno (potpolje 011a) za onu serijsku publikaciju u kojoj je stvarno objavljen, osim članaka iz priloga koje vezujemo primarno za matičnu publikaciju.

ISSN druge serijske publikacije (alternativne) unosimo u potpolje 011s, a alternativno numerisanje te publikacije u potpolja 215opqrs.

011y Poništeni ISSN

ISSN koji je bio važeći, a potom ga je centar za ISSN poništio (vidi primere 2, 9).

011z Pogrešni ISSN

Svaki nepravilni ISSN, osim poništenog. Najčešće je reč o pogrešno odštampanom ISSN-u. Unosi se ISSN koji je odštampan na publikaciji, s tim što se razlikuje od ISSN-a u bazi podataka ISSN. ISSN, upisan u to potpolje, može da postoji i kao važeći ISSN u potpolju 011e, ali u nekom drugom zapisu (vidi primer 5).

NAPOMENE O SADRŽAJU POLJA

ISSN se dodeljuje kontinuiranom izvoru u skladu s propisima standarda ISO 3297. Dodeljivanje ISSN-ova nadgleda međunarodni centar za ISSN u Parizu. Nacionalni centri dodeljuju ISSN-ove novim kontinuiranim izvorima iz serije brojeva koje im dodeljuje međunarodni centar, a potom međunarodnom centru izveštavaju o iskorišćenim ISSN-ovima.

Sistem ISSN, kao deo programa UNISIST, nastao je početkom sedamdesetih godina, potpisivanjem sporazuma između UNESCO-a i francuske vlade. Taj je sporazum inicirao nastanak Međunarodnog centra za registraciju i identifikaciju serijskih publikacija, poznatijeg kao međunarodni centar za ISSN. Osnovni zadatak međunarodnog centra jeste uspostavljanje i održavanje automatizovanog sistema za identifikaciju i registraciju kontinuiranih izvora, odnosno stvaranje međunarodne baze podataka o kontinuiranim izvorima, i to prvenstveno onim koje sadrže nova naučna i tehnološka saznanja.

Za oblikovanje i održavanje baze podataka ISSN zaduženi su nacionalni i regionalni centri za ISSN. Preko posebnog aranžmana sa međunarodnim centrom, u sistem su uključene i države koje formalno nisu njegove članice.

Osnovu jednoznačne identifikacije kontinuiranih izvora čine: ISSN broj, ključni naslov i skraćeni ključni naslov. Ti su elementi pod neposrednom kontrolom međunarodnog centra za ISSN.

Prilikom ažuriranja uzajamne baze podataka, koja se zasniva na jednoznačnoj identifikaciji kontinuiranih izvora pomoću broja ISSN, po pravilu se javljaju dva slučaja u kojima je potrebna saradnja nacionalnog centra za ISSN. To je svaki put kada:

- publikacija ima odštampan ISSN, a zapisa još nema u bazi podataka ISSN ili
- publikacija nema ISSN.

Za publikacije, koje imaju odštampan ISSN, a njihovih zapisa još nema u ISSN bazi podataka, potrebno je da se ISSN proverí. Za publikacije, koje još nemaju ISSN, a ispunjavaju dogovorene kriterijume, potrebno je pokrenuti postupak za dobijanje ISSN-a.

U tom slučaju, nacionalnom centru za ISSN treba dostaviti fotokopije naslovne i/ili drugih relevantnih strana zajedno sa posebnim obrascem koji određuje nacionalni centar. Od relevantnih strana naročito je značajna strana sa impresumom.

Postupak za verifikaciju i dobijanje ISSN-a za kontinuirane izvore:

Nacionalni centar za ISSN kontinuiranim izvorima dodeljuje ISSN na dva načina:

- izdavaču pre izlaska publikacije ili
- na osnovu obaveznog primerka.

Može se dogoditi da neko od učesnika u sistemu uzajamne katalogizacije dobije publikaciju pre nadležnog centra za ISSN.

U prvom slučaju, nacionalni centar za ISSN dodeljuje ISSN i oblikuje prethodni zapis na osnovu podataka koje dobija od izdavača, a po prijemu obaveznog primerka zapis dopunjuje i šalje ga u međunarodnu bazu podataka ISSN. Ako izdavač nije tražio ISSN broj pre izlaska kontinuiranog izvora, nacionalni centar oblikuje zapis na osnovu obaveznog primerka. Ako neko od učesnika u sistemu uzajamne katalogizacije dobije publikaciju pre nego što obavezni primerak stigne u nacionalni centar za ISSN, poslaće mu fotokopije relevantnih strana na osnovu kojih se u nacionalnom centru oblikuje prethodni zapis koji potom učesnici prenose u svoje lokalne baze. Po prijemu publikacije, nacionalni centar zapis rediguje.

Zahteve za verifikaciju ili dodelu ISSN-a za strane kontinuirane izvore, nacionalni centar posreduje međunarodnom centru u Pariz.

Kada nacionalni centar primi zahtev za verifikaciju ili dodelu ISSN-a, kontinuiranom izvoru dodeljuje **privremeni broj** i o tome izveštava ustanovu koja mu je zahtev poslala. Zahtev za verifikaciju postojećeg ISSN-a, ili za dodelu novog, prosleđuje međunarodnom centru.

Ako publikacija već ima ISSN broj, a njen zapis još ne postoji u ISSN bazi, ISSN se unosi u potpolje *011f* - *Neverifikovani ISSN* (vidi primer 8).

U okviru sistema uzajamne katalogizacije javlja se potreba za beleženjem kontinuiranih izvora kod kojih dodela ISSN-a nije opravdana. Za te publikacije predviđen je **broj COBIB**. Broj COBIB dodeljuje nacionalni centar za ISSN, za produkciju svog nacionalnog područja, a na osnovu obaveznog primerka ili zahteva izdavača, ako kontinuirani izvor ne ispunjava uslove za dodelu ISSN-a.

Broj COBIB

Broj COBIB dobijaju kontinuirani izvori koji ne mogu da dobiju ISSN po datim kriterijumima, ali su ipak značajni sa aspekta uzajamne baze podataka (izrada bibliografija, funkcionisanje online kataloga stranih serijskih publikacija, analitička obrada itd.).

Broj COBIB ima istu strukturu kao ISSN, a počinje sa slovom "C". Brojem na drugom mestu identifikuje se nacionalni centar za ISSN (npr. C500-0022 je broj COBIB koji je dodelio NUK).

Pre dodele broja COBIB, nacionalni centar je dužan da proveri da li zapis za dati kontinuirani izvor već postoji u uzajamnoj bazi podataka. Ako postoji, preuzima se postojeći zapis sa postojećim brojem COBIB. Zapis se po potrebi rediguje.

Nacionalni centar dodeljuje broj COBIB na osnovu fotokopija naslovnih i drugih relevantnih strana tih publikacija.

Privremeni broj

Privremeni broj kontinuiranog izvora beleži se samo kod stranih kontinuiranih izvora.

Nacionalni centar za ISSN, koji međunarodnom centru posreduje zahtev za identifikaciju kontinuiranog izvora, dodeljuje privremeni broj samo kontinuiranim izvorima koji:

- imaju odštampani ISSN i analitički se obrađuju, a za njih nema zapisa u bazi podataka ISSN,
- nemaju ISSN i
 - pored kriterijuma izlaženja od 1971. godine, ispunjavaju i druge kriterijume za uključivanje u bazu podataka ISSN,
 - ne ispunjavaju kriterijum izlaženja od 1971. godine nadalje, ali je, po oceni nacionalnog centra, zbog značaja publikacije dodela ISSN-a opravdana.

Privremeni broj ima istu strukturu kao ISSN, a počinje sa slovom "Y". Brojem na drugom mestu identifikuje se nacionalni centar za ISSN (npr. Y500-0022 je privremeni broj koji je dodelio NUK).

Na osnovu fotokopija naslovnih i drugih relevantnih strana tih publikacija, nacionalni centar dobija ISSN preko međunarodnog centra u Parizu.

Posle registracije zapisa u bazi podataka ISSN, nacionalni centar unosi ISSN u potpolje 011e. Privremeni broj ostaje u potpolju 011c, ako su članci preko njega povezani s matičnom publikacijom (vidi primer 7).

Pre dodele privremenog broja, nacionalni centar je dužan da proveri da li zapis za dati kontinuirani izvor već postoji u uzajamnoj bazi podataka. Ako postoji, preuzima se postojeći zapis sa postojećim brojem. Nacionalni centar, koji je dodelio privremeni broj i međunarodnom centru posredovao zahtev za dodelu ISSN-a, dužan je da po njegovom prijemu o tome obavesti druge učesnike u sistemu uzajamne katalogizacije.

Format podataka

ISSN se sastoji od osam cifara, tj. od dve grupe od po četiri cifre, povezane crticom. To su arapski brojevi od 0-9, a poslednji, kontrolni broj, može da bude arapski ili rimski broj X. Kontrolni broj se izračunava na osnovu modula 11, sa veličinama od 8 do 2. Izračunavanje tog broja isto je kao kod ISBN-a (vidi polje 010). U polje 011 unosi se samo broj sa crticom, a skraćenica ISSN automatski se pojavljuje na ispisu.

Potpolja 011a i 011s koriste se samo u zapisima za članke, a ostala potpolja unutar polja 011 samo u zapisima za kontinuirane izvore.

ISSN-L ili ISSN za povezivanje

ISSN-L dodeljuje se kontinuiranom izvoru u skladu s propisima standarda ISO 3297. ISSN-L omogućuje sortiranje ili raspoređivanje izvora na različitim medijima, npr. štampana i elektronska verzija časopisa.

SRODNA POLJA

- 010** *MEDUNARODNI STANDARDNI BROJ KNJIGE (ISBN)*
Broj koji se koristi isto kao ISSN, s tim što važi za knjige.
- 040** *CODEN*
Dodatni sistem za identifikaciju serijskih publikacija.
- 225** *ZBIRKA*
ISSN zbirke, kojoj pripada jedinica koja se opisuje, može se da se unese u potpolje 225x.
- 530** *KLJUČNI NASLOV*
Ključni naslov kontinuiranog izvora unosi se u polje 530.
- 531** *SKRAĆENI KLJUČNI NASLOV*
Skraćeni ključni naslov kontinuiranog izvora.
- 4XX** *BLOK ZA POVEZIVANJE KATALOŠKIH JEDINICA*
ISSN kontinuiranog izvora, koji je bilo kako povezan sa opisivanim kontinuiranim izvorom (zbirka, podzbirka), može se da se unese u potpolje x odgovarajućeg polja bloka 4XX.

PRIMERI

1.

011	□□	e0003-9756 (ISSN za "Archives européennes de sociologie".)
-----	----	---

2.

011	□□	e0105-0064 y0036-5646 ("Scandinavian times" i "Scandinavian times magazine" imali su isti ISSN. Taj je ISSN bio poništen i svakoj je publikaciji dodeljen novi ISSN. Naveden je sadržaj polja 011 u zapisu za "Scandinavian times".)
-----	----	---

3.

011	□□	e0260-7743 dFree to members of the federation only (U zapisu za "Newsletter" londonske Asocijacije muzeja i umetničkih galerija uključen je i podatak o uslovima nabavke.)
-----	----	---

4.

011	□□	e0009-3947 d£1.00 d£13.25 yearly (Data je cena za jedan primerak i godišnja pretplata.)
-----	----	--

5.

011	□□	e0263-3264 z0226-7223 z0068-2691 (Publikacija "Yearbook of European law", 1984, ima dva različita ISSN-a, oba pogrešna. U polju su, pored pravilnog, navedena i oba pogrešna ISSN-a.)
-----	----	--

6.

011	□□	d£2.95 (Publikacija ima cenu, ali ISSN nije dodeljen.)
-----	----	---

7. *COBISS.SI-ID=16413

011	□□	cC500-0017
200	1□	aNova proga eglasilo Slovenskih železnica

(Dodeljen privremeni broj.)

011 □□ **c**C500-0017 **e**1408-3728
 200 1□ **a**Nova proga **e**glasilo Slovenskih železnic
 (Po prijemu važećeg ISSN-a.)

8. *COBISS.SI-ID=246106

011 □□ **c**Y501-3674 **f**0939-6233
 200 1□ **a**Vestigia Bibliae **e**Jahrbuch des Deutschen Bibel-Archivs Hamburg
 (Publikacija ima odštampan ISSN, ali zapis još ne postoji u bazi podataka ISSN.)

011 □□ **e**0939-6233 **c**Y501-3674
 200 1□ **a**Vestigia Bibliae **e**Jahrbuch des Deutschen Bibel-Archivs Hamburg
 (Po verifikaciji ISSN-a, tj. po uključivanju u bazu podataka ISSN.)

9. *COBISS.SI-ID=16155138

011 □□ **e**0371-4039 **y**0081-3966
 200 1□ **a**Glas **f**Srpska akademija nauka i umetnosti. Odeljenje medicinskih nauka
 (Pored važećeg ISSN-a, naveden je i poništeni ISSN.)

10.

011 0□ **e**1819-1371 **l**1819-1371
 (ISSN i ISSN-L kontinuiranog izvora "Construction law international" koji je objavljen u štampanom obliku, pri čemu drugi oblik medija ne postoji.)

11.

011 0□ **e**1818-5894 **l**1818-5894
 (ISSN i ISSN-L kontinuiranog izvora "Social policy highlight" koji je objavljen u štampanom obliku.)

011 0□ **e**1818-5940 **l**1818-5894
 (ISSN i ISSN-L kontinuiranog izvora "Social policy highlight" koji je objavljen u elektronskom obliku.)

12.

011 0□ **e**1234-1231 **l**1234-1231
 (Zapis za štampanu verziju.)

011 0□ **e**1560-1560 **l**1234-1231 **m**1560-1560
 (Zapis za elektronsku verziju. Verzije izvora na različitim medijima identifikovane su posebno i nisu greškom odmah povezane.)